

Productaansprakelijkheid

Wettelijk kader vanuit perspectief consument

Inhoud/agenda

1. Intro
2. Context en perspectieven
3. Wettelijk kader
4. Conclusies

Context

- Regulatie: kwaliteit, certificeren, w.o. veiligheid.
- Contractering & governance: rollen, taken, verantwoordelijkheden in de keten: welke positie neemt u in?
- Samenleving en maatschappelijke normen: moraliteit van de zwakkere partij
- Juridisch: “Normale” versus productaansprakelijkheid; eisen.
- Onderling samenhang en doorwerking verschillende perspectieven:
 - Richtlijnen, wetten, normen en standaarden bedoeld voor veiligheid, gezondheid en milieubescherming.
 - Europa wenst een gelijk speelveld met vrije doorstroom van goederen door de Europese gemeenschap.
 - Systeem van CE-markering en certificering gebruikt: hoe verloopt proces certificering, handhaving, praktijk en actualiteiten.

?

Op welke vraag en binnen welke context geeft “CE” een antwoord en hoe verhoudt zich dat tot het onderwerp “productaansprakelijkheid”?

Wettelijk kader

- **Perspectief vandaag:** de consument
- Dus niet: B2B. Aan u de vraag om de informatie terug te vertalen naar uw positie. Wat betekent het voor U en hoe vertaalt U dat bijvoorbeeld terug naar contractuele afspraken en verzekeringen?
- Burgerlijk wetboek: 6:185 BW en verder.

Wettelijk kader: aansprakelijkheid algemeen

In hoofdlijnen 3 wegen die leiden tot aansprakelijkheid:

- Contractueel: tekortkoming in de nakoming (6:74 BW)
- Onrechtmatige daad; wet (6:162 BW)
 - O.D. (inbreuk recht / in strijd handelen met een plicht / strijd met hetgeen in het maatschappelijk verkeer is betaamd)
 - Schade (hierover later meer)
 - Causaal verband
 - Toerekenbaar
 - Relativiteitsvereiste
- Productaansprakelijkheid

Wettelijk kader en risicoaansprakelijkheid

- De **producent** is aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door een gebrek in zijn product, tenzij:
 - hij het product niet in het verkeer heeft gebracht;
 - het, gelet op de omstandigheden, aannemelijk is dat het gebrek dat de schade heeft veroorzaakt, niet bestond op het tijdstip waarop hij het product in het verkeer heeft gebracht, dan wel dat dit gebrek later is ontstaan;
 - het product noch voor de verkoop of voor enige andere vorm van verspreiding met een economisch doel van de producent is vervaardigd, noch is vervaardigd of verspreid in het kader van de uitoefening van zijn beroep of bedrijf;
 - het gebrek een gevolg is van het feit dat het product in overeenstemming is met dwingende overheidsvoorschriften;
 - het op grond van de stand van de wetenschappelijke en technische kennis op het tijdstip waarop hij het product in het verkeer bracht, onmogelijk was het bestaan van het gebrek te ontdekken;
 - wat de producent van een grondstof of fabrikant van een onderdeel betreft, het gebrek is te wijten aan het ontwerp van het product waarvan de grondstof of het onderdeel een bestanddeel vormt, dan wel aan de instructies die door de fabrikant van het product zijn verstrekt.

Wettelijk kader – beperkingen en/of uitsluiting

Maar...

- De aansprakelijkheid van de producent wordt verminderd of opgeheven rekening houdende met alle omstandigheden, indien de schade is veroorzaakt zowel door een gebrek in het product als door schuld van de benadeelde of een persoon voor wie de benadeelde aansprakelijk is.
- De aansprakelijkheid van de producent wordt niet verminderd, indien de schade is veroorzaakt zowel door een gebrek in het product als door de gedraging van een derde.

Wettelijk kader – gebrekkig product

Een product is gebrekkig, indien het niet de veiligheid biedt die men daarvan mag verwachten, alle omstandigheden in aanmerking genomen en in het bijzonder

- de presentatie van het product;
- het redelijkerwijs te verwachten gebruik van het product;
- het tijdstip waarop het product in het verkeer werd gebracht.

Een product mag niet als gebrekkig worden beschouwd uitsluitend omdat nadien een beter product in het verkeer is gebracht.

Wettelijk kader - definities

Onder product wordt voor de toepassing van deze afdeling verstaan een roerende zaak, ook nadat deze een bestanddeel is gaan vormen van een andere roerende of onroerende zaak, alsmede elektriciteit.

Onder "producent" wordt verstaan de fabrikant van een eindproduct, de producent van een grondstof of de fabrikant van een onderdeel, alsmede een ieder die zich als producent presenteert door zijn naam, zijn merk of een ander onderscheidingsteken op het product aan te brengen.

- Onverminderd de aansprakelijkheid van de producent, wordt een ieder die een product in de Europese Economische Ruimte invoert om dit te verkopen, te verhuren, te leasen of anderszins te verstrekken in het kader van zijn commerciële activiteiten, beschouwd als producent; zijn aansprakelijkheid is dezelfde als die van de producent.
- Indien niet kan worden vastgesteld wie de producent van het product is, wordt elke leverancier als producent ervan beschouwd, tenzij hij de benadeelde binnen een redelijke termijn de identiteit meedeelt van de producent of van degene die hem het product heeft geleverd. Indien ten aanzien van een in de Europese Economische Ruimte geïmporteerd product niet kan worden vastgesteld wie de importeur van dat product is, wordt eveneens elke leverancier als producent ervan beschouwd, tenzij hij de benadeelde binnen een redelijke termijn de identiteit meedeelt van de importeur in de Europese Economische Ruimte of van een leverancier binnen de Europese Economische Ruimte die hem het product heeft geleverd.

Wettelijk kader – bewijs en ketens

De benadeelde moet de schade, het gebrek en het oorzakelijk verband tussen het gebrek en de schade bewijzen.

Indien verschillende personen aansprakelijk zijn voor dezelfde schade, is elk hunner voor het geheel aansprakelijk.

De aansprakelijkheid bestaat voor:

- schade door dood of lichamelijk letsel;
- schade door het product toegebracht aan een andere zaak die gewoonlijk voor gebruik of verbruik in de privésfeer is bestemd en door de benadeelde ook hoofdzakelijk in de privésfeer is gebruikt of verbruikt, met toepassing van een franchise ten belope van € 500.

Wettelijk kader – verjaring en overige

- De rechtsvordering tot schadevergoeding van de benadeelde tegen de producent verjaart door verloop van drie jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de benadeelde met de schade, het gebrek en de identiteit van de producent bekend is geworden of had moeten worden.
- Het recht op schadevergoeding van de benadeelde jegens de producent vervalt door verloop van tien jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de producent de zaak die de schade heeft veroorzaakt, in het verkeer heeft gebracht. Hetzelfde geldt voor het recht van een derde die mede voor de schade aansprakelijk is, ter zake van regres jegens de producent.
- De aansprakelijkheid van de producent kan jegens de benadeelde niet worden uitgesloten of beperkt.
- Is jegens de benadeelde tevens een derde aansprakelijk die het product niet gebruikt in de uitoefening van een beroep of bedrijf, dan kan niet ten nadele van die derde worden afgeweken van de regels inzake het regres.
- Het recht op schadevergoeding jegens de producent komt de benadeelde toe onverminderd alle andere rechten of vorderingen.

Vershil product v. reguliere aansprakelijkheid

- Toerekenbaarheid versus risicoaansprakelijkheid
- Alle vermogensschade versus personenschade (schade door letsel of overlijden) en zaakschade (schade aan een zaak gebruikt in de privésfeer)
- Groot bereik versus beperkt bereik (slechts consumenten)

Conclusies

- Geen. We zijn pas net begonnen.
- Antwoord op de beginvraag: op welke vraag en binnen welke context geeft “CE” een antwoord en hoe verhoudt zich dat het onderwerp “productaansprakelijkheid”?

Dus:

- Hoe werken de regulatoire en marktoegangsnormen, waaronder CE, door in het regime rondom productaansprakelijkheid? Of geherformuleerd: hoe maak ik gegeven mijn positie in de keten optimaal gebruik van de spelregels en uitkomsten van Bord A ter beperking van mijn aansprakelijkheid op Bord B?

Ter illustratie: producent, importeur, distributeur, wie doet wat, waarom, waartoe?

- conformiteit(sbeoordeling) van de producten; technische documentatie; veiligheidsinstructies en -informatie; vermelding van product-identificatienummers en naam/postadres van de fabrikant en importeur op het product; CE-markering; EU-conformiteitsverklaring.

Bob van der Kamp, advocaat bij Lexsigma Advocaten te Amsterdam

bob.vanderkamp@lexsigma.nl

06 4701 2614